

Vsi želimo tovarišu Titu še mnogo let zdravja in dela za socializem

V ponedeljek 25. maja t. l. bo slavila vsa Jugoslavija 61. rojstni dan svojega največjega sina, maršala Tita.

Med neštetimi pozdravnimi brzovajkami, pismi in resolucijami iz vse države bodo številne čestitke in pozdravna pisma iz ptujskega okraja, ki so jih poslali v ponedeljek 18. t. m. s

štafeto mladi in odrasli svojemu predsedniku v Beograd.

Na Kvedrom trgu v Ptiju se je v ponedeljek ob zvokih godbe na pihala Svobode zgrnila množica ljudi vsek stanov in starosti, da pozdravi lokalne čestitke tekače iz vseh strani okraja in glavno štafeto iz smeri Zelezne dveri — Ormož — Ptuj — Maribor, obenem pa da izrazi lastne občutke ljubomira in spoštovanja do velikega moža našega časa in naše domovine ter naprednega človeštva, našega maršala Tita, ki je tako tesno povezan s socialistično ustvarjalno močjo, borbenostjo in svobodoljubnostjo narodov Jugoslavije ter s prizadevanjem vsega delovnega človeštva za pravčno ureditev sveta na podlagi načela svobode ter socialistične enakopravnosti vseh narodov na svetu.

V vseh pozdravnih pismih in čestitkah ZKS, SZDLS, JLA, Dernik, Rogoznica, Starše, Haj-

gasilcev, PLZ, predvojaške vzgoje in telovadnih društev Partizan je poudarjeno iskreno prisrčna želja ljudstva, da bi naš ljubljeni maršal Tito bil še dolga leta enako zdrav, močan in krepak na čelu naše borce za boljše življenje, da bi doživel sadove naporov naših narodov za socializem in naprov ljudstva vsega sveta za pravčno izkorisčanje človeka po človeku.

Te želje so poudarili pripadniki JLA, delovni kolektivi iz Kidričevega, Majšperka in Ptuja, telovadci Partizana Središča, Ormož, Marakovci in Ptuj, organizacije LMS Vurberk-Grajena, Makole, Majšperk, Kidričeve, Ptuj, Marakovci, Polenšak in Dornava, gaisci iz Majšperka, Cirkulana, Polenšaka, Leskovca in Središča, organizacije PLZ Majšperk, Cirkulana, Polenšak, Leskovca in Središča, predvojaški centri Vitomarci, Trnovska vas, Dernik, Starše, Haj-

dina, Leskovec, Videm in Ptuj ter šole Makole, Majšperk, Ptajska gora, Lovrenc, Cirkovci, Kidričeve, Hajdina, Zavrč, Cirkulane, Vitomarci, Trnovska vas, Dernik, Vurberk-Grajena, Leskovec, Videm, Polenšak, Dornava, Podlehnik, Gruškovje, Središče, Ormož, Velike Nedele, Podgorci, Goršnica, Stoporec in Ptuj. Ta vrsta organizacij in krajevnih imen potrjuje, da se je vse ljudstvo v okraju pridružilo čestitkom organizacij za Titov rojstni dan.

Nad 2500 tekačev je po okraju na progi nad 600 km ob številnem spremstvu preteklo polja in gozdove, vasi in naselja, skozi vrste zbranega ljudstva, skozi glasove godbe in petja ter aplazva, da bi tov. Tito čimprej dobil sporočila in želje ter čestitke ljudstva.

V Ptiju je govoril štafetam in zbranemu ljudstvu član OK ZKS tov. Mirko Bračič in izredil glavni štafeti za tov. Tito pozdrave in čestitke vseh komunistov ter vseh delovnih ljudi iz ptujskega okraja ter želje, da bi bil srečni še dolga leta pod njegovim vodstvom graditi boljše življenje in uživati sadove dolgoletnega in težkega dela za socializem.

L. F.

Samoupravljanje v zdravstvu nov korak v poglabljanju socialistične demokracije

V deklaraciji o ciljih in načinah Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki jo je sprejel IV. kongres v Beogradu, je zapisano v 3. točki: Dosedanja borba delovnih ljudi za socialistično demokracijo in nacionalno svobodo, zlasti pa položaj v Sovjetski zvezji potvrjujeta, da socializma ni in ne more biti brez demokracije. Demokracija se v socialističnu izraža v pravici neposrednih proizvajalcev do upravljanja gospodarstva in delitve presežka dela oziroma narodnega dohodka.

Pričela je raziskovalna skupina De Gasperi, ki je načrtno skupino delovnih kolektivov v naših tovarnah in podjetjih in kljub nekaterim pomanjkljivostim se danes že kažejo tudi pozitivni rezultati tega prevzema. Postopoma se načelo samoupravljanja uvaža tudi v drugih panogah. S 1. junijem prehajamo na samostojno upravljanje tudi v zdravstvu. To je nov korak v poglabljanju naše socialistične demokracije, saj prehaja s tem velik in zelo važen del naše dejavnosti iz rok države v roke neposrednih proizvajalcev.

Kakor prav pisanje knjige o življenju maršala Tita Vladimir Dedjer, je italijanska vlada na vse češče jugoslovanske zahteve, naj italijanski tisk prenehata z objavljanjem laži in obrekanj, vendar odgovorila, da ne more nastopiti proti njemu, ker je svoboden in lahko piše, kar smatra za pravilno. Založba, ki je hotela prikazati italijanski javnosti lik in delo maršala Tita, pa sedaj po zahtevi samega De Gasperiha tega ne sme storiti, ker med obema državami še niso urejena vse vprašanja. Rim je s takim ravnanjem dokazal, kakšna je pravzaprav njihova demokracija. Napadi na nekaj slovenskih krogov proti naši državi spadajo v okrilje »svobodnega tiska«, priznavanje resnice o Jugoslaviji pa ne.

Korejsko vprašanje je te dni spet prodrl v ospredje. Medtem ko se namreč Ho Si Minove čete počasi umikajo iz Laos, kamor so prodreli pred tedni, in sedaj napadajo nekatero francoske utrdbe ob Rdeči reki, so pogajanja v Panmunđonu dobila povsem novo obliko. Pričela se bodo znova šele v ponedeljek. Zdržano povejstvo je na precej zinerne predloge severnokorejsko-kitajskoga povejstva odgovorilo s svojim načrtom, ki je postavil na glavo vse dosedaj že več ali manj sprejetje postavke sporazuma o zamenjavi ujetnikov po podpisovanju premirja.

V ameriškem Senatu je skušila okrog skrajnega reakcionarja MacCarthyja pričela gojiti proti britanski politiki do Koreje, ki da se vse preveč zavzem za »mir z rdečimi« in s tem ogroža ameriške interese. Ker se v imenu Združenega poveljstva v resnicu pogaja ameriška delegacija, saj politični opozvalci v OZN pravilno ocenili, da so naziranja MacCarthyja prodrla tudi v Panmunđon in povzročila zastoj. Nidoma, da so za prekinitev razgovorov tokrat kriv general Harrison in njegova skupina, ki so hoteli prodreti pri »severnih« z nemotocimi zahtevami. Ker je senator MacCarthy nastopil tudi proti OZN, so nekateri krogi celo opozirili, da je treba pričakovati sprememb v ameriški politiki do Koreje.

Predsednik Eisenhower skuša sedaj prepričati svet o nepravilnosti takih zaključkov. Po urednem sporočilu je delegacija Združenega poveljstva prekinila pogajanja samo zato, da bi se ameriška vlada lahko pomenuila z Veliko Britanijo in ostalimi državami, katerih čete se bore na Koreji. O pametnem in ustrezenem načrtu za premirje

za našo zdravstveno službo — za preprečevalno in za zdravstveno — cesar do sedaj še ne vemo.

Ko bodo naši ljudje, posamezniki in delovni kolektivi, spoznali, kako ogromne vsoje je treba žrtvovati za to panogo naše dejavnosti, bodo gotovo bolj upoštevati varnostne predpise v svojih tovarnah in podjetjih, vsi bomo morali v borbo proti ljudem, ki brez potrebe izkorisčajo zdravstvene ustanove, vsi bomo morali bolj paziti na to, da bomo z dvigom splošne higienike zavesti, z aktivno borbo proti alkoholizmu, boljši preprečevali in s tem dobili dovolj stredstev za resnično bolne in zdravljenja potrebne člane naše ljudske skupnosti.

S tem bo dosežen namen, ki ga ima prehod na samoupravljanje in samofinansiranje v zdravstvu.

Julka Kancler.

Gvardijan ptujskih kapuc'nov g. Kšela pozdravlja osnutek verskega zakona in želi nadaljevanje razgovorov

Ptuj, 16. maja (JV). Danes je obiskal urednik »Ptujskega tednika« g. Alfonza Kšela iz Ptuja, ki je v razgovoru o prekiniti razgovor predstavnikov države in katoliških škofov o osnutku zakona o odnosih med državo in cerkvijo izjavil:

»Vsekakor je treba pozdraviti, da se je pripravil osnutek, ki vsebuje zakonsko garancijo za uresničevanje ustavnega zaglavja svobode vere. Videti je, da so bili deloma upoštevani tudi predlogi katoliških duhovnikov iz razprav o osnutku, ki so jih dali samostojno ali organizirano. S strani države se je pokazala volja za ureditev odnosov s cerkvijo s tem, da je povabilo katoliške škofe na razgovore o osnutku zakona, s strani škofov pa v tem, da so prišli Skoda je, da pogajanja niso uspešno zaključena in bi bilo želeti, tudi moja osebna želja je, da pride do nadaljevanja

razgovorov in do obojestranskega zaključka.

Nemogoče je, da bi na nadaljevanje pogajanj prišli katoliški škofje s popolnoma samostojnimi predlogi, ki bi naj bi bili vezani na mnenje Svetih stolice glede verskih in cerkvenopravnih vprašanj, glede gospodarskih in političnih vprašanj bi se lahko koncem concev pojivali neodvisno.

Bojazni ni, da bi tak razgovor nujno vseboval kakе zahteve po konkordatu, ker v konkordatu pride v danem slučaju do diplomatskih odnosov med cerkvijo in državo. Reševanje verskopravnih vprašanj med cerkvijo in državo potom razgovorov s katoliškimi škofi bi se smatralo kot zasebni akt s cerkvenopravnega stališča. Zakon je nekaj stalnega in o predlogih za zakon mora biti seznanjenega Sveti stolica.«

V razgovoru o urejanju notranjih zadev naše države je že izjavil g. Kšela, da Sveti stolica nima pravice vmešavanja v naše notranje zadeve in ureditev države.

Za nadaljevanje razgovorov sta se izrazila tudi g. Ivan Graj, prost in dekan v Ptiju in Ivan Alt. župnik v pokolu v Ptiju, pri čemer je g. Graj povedal:

»Osebno in kot član CMD sem se vedno zavzemal za mirno sožitje med državo in cerkvijo in sem z veseljem pričakoval, da bo tudi drugi duhovniki skofje, ki bodo priskočili do popolnega sporazuma z oblastjo.

Ze osnutki sam smo pozdravili v najboljši nadi, da bo končno prišlo do sporazuma med cerkvijo in državo in smo ga potem tudi stalno proučevali osebno in na sestankih.

Trdno upam in želim, da do sporazuma pride čimprej, ker je to v korist cerkve in oblasti, ki je vsestransko pokazala vso voljo za ureditev sožitja. Za začetek do tega še nij prišlo mogočo zopet vsled kakih na-

JUGOSLAVIJA NE BO VEC igrača tujih sil

GOVOR MARŠALA TITA V SLAVONSKEM BRODU

Na veliki proslavi 10. obletnice ustanovitve VI. slavonskega udarnega korpusa narodnoosvobodilne vojske v Slavonskem Brodu je predsednik republike maršal TITO v nedeljo dopoldne v svojem govoru predvsem poudaril, da veličastnega dela, ki smo ga ustvarili med osvobodilno vojno, bratstvo in enotnost naših narodov, ne more nihče več porušiti in sicer predvsem zato, ker smo znali rešiti nacionalno vprašanje, ki je bilo v starji Jugoslaviji najbolj pereče, kar je tudi slabilo in razjedalo. Dalj smo tudi načinom manjšinam vse pravice, vse socialistične pridobitve, ki smo jih izbojevali v minuli vojni. Nato je maršal Tito med drugim dejal:

Zmogala je resnica o naši državi

Jasno je, tovariši in tovariši, da smo mi sedaj še v polnem zamahu ustvarjanja tiste enote, ki bo omogočila našim ljudem srečnejše in boljše življenje. Se nismo dali tiste, kar naši ljudje upravičeni pričakujejo, tega nismo dali, ker ne moremo dati; to daje ljudstvu samo sebi. Naši ljudje morajo razumeti ob kakšnih pogodbah gradimo našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo zagotovljen obstoj same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje razumejo, da nam bo za zagotovljen obstoju same na ta način, če bomo zavrstili vse sile ter dali največje žrtve, da bili zagotovili svojo samoobrambo, svojo zaščito, da bi ustvarili močno armado, da bi ustvarili takšno notranjo silo, ki je ovražnik od zunaj ne bo mogel nikdar razbiti. Vedeti moramo, tovariši in tovarišice, tudi to, da ta zaščita, ta sila, ki naj varuje to našo socialistično domovino, naši ljudje morajo razumeti, da imamo sovražnike okoli sebe. Verujemo, da naši ljudje

NADALJEVANJE GOVORA MARSALA TITA Večesi e ne smejo sklepati o drugih narodih brez njihovega prisanka

(Nadaljevanje s 2. strani)

Dovolite, tovarisi in tovarisice, da se sedaj z nekaj besedami detaknem še nekaterih mednarodnih problemov, ki pa so nadvse pomembni. Vi veste, da je boj za mir izredno težak, veste, da je celo nekaj časa nova vojna nevarnost visela v zraku, da je bla takoreč na pragu. V zadnjem letu in pol, od kar je napredni svet v večji meri pripravljen odločno upreti se slahernemu napadnemu poskušku, je vojna nevarnost pogema čedalju manjša. Kakor vidite, še dandanes ni rešeno korejsko vprašanje.

Rad bi vas opozoril na govor, ki ga je imel g. Churchill v britanskem parlamentu, govor, ki je bil po mojem mnenju eden izmed najpomembnejših govorov v zadnjih letih. Ker poznam g. Churchilla in težnje angleškega naroda, sem globoko prepričan, da je ta govor izraz teh teženj, saj je prežet z eno samo mislio, rešiti mir, obvarovati človeštvo pred vojno, doseči pot, da bi se narodi sporazumeli med seboj.

V eni točki pa se ne bi strijnjal z g. Churchillom in to moram tukaj povedati. G. Churchill ni bil zadost natančen, ko je govoril, da naj bi se sešli predstavniki nekaterih največjih, najpomembnejših držav, da bi se razgovarjali za zaprtimi vratimi.

Naše zadružništvo in skrb za povečanje kmetijske proizvodnje

Tovariši in tovarisice! Dovolite mi sedaj, da vam povem še nekaj besed o nekaterih naših problemih. Imamo svoje muke in težave. Imamo pa tudi svoje veselje, toda imamo še dosti težav in muk. Reči morem, da mi je težko tukaj s temega mesta nekomu očitati, da nivce tako, kakor bi hotel, saj jaz razglabljam vprašanje nujšenja, vprašanje zavesti ljudi v zgodovinskem procesu, v daljšem razdobju, v katerem morajo priti ljudje do prepričanja, da je to ali ono dobro oz. da je to ali ono boljše, kot je bilo prej. Dandanes še ne moremo dejansko pokazati vseh ugodnosti, ki bi jih radi dosegli, kar želimo ustvariti.

Tovariši in tovarisice! Sedaj gre tudi za vprašanje kmetijskih delovnih zadrž. Tega dela smo se lotili dokaj nesrečno. Ljudje so na terenu to nesrečno izvrševali in izkazalo se je, da je nemogoče, da ostane tako. Tega, kar smo hoteli dosegli — da bo več kruha, da bo več kmetijskih pridelkov — nismo dosegli, pač pa je prišlo do tega, da je bilo teh pridelkov še manj. To pomeni, da so vse zadruge slabo delale, velik del pa ni dobro delal. In tovarisi in tovarisice, ko sedaj nekateri naši delovni ljudje, govoril bom o komunistih, pravijo, da sedaj nimamo linije in da bomo s tem, da smo izdali uredbo, razbili zadržništvo. Jim odgovaram: kaj bi bilo če bi izbruhnila vojna? Tedaj bi se zadruge razbile in ne le, da bi se zadruge razbile, marveč ne bi bilo tudi ljudi, ne bi bilo potrebne enotnosti za vojno. Da le-te niso bile trdne, je najboljši dokaz, da so razpadle. Ce ljudje vidijo, da je zadeva dobra, ne bodo izstopili iz nje, če pa le-ta ni dobra, pa izstopajo.

Zadruge smo ustanavljali za to, da bi nam prispevalo kar največ. Nismo se lotili ustanavljanja zadrug zavoljo tega, ker moramo le-te že načelno ustvarjati, saj je tako v Rusiji, pač pa smo jih ustanavljali zato da bi imeli več kruha, da bi bilo več kmetijskih pridelkov, več živine, a ne zato, da bi samo obstajala zadruga. Ni stvar v tem, pač pa v tem, da pri nas

zadruge smo ustanavljali za to, da bi nam prispevalo kar največ. Nismo se lotili ustanavljanja zadrug zavoljo tega, ker moramo le-te že načelno ustvarjati, saj je tako v Rusiji, pač pa smo jih ustanavljali zato da bi imeli več kruha, da bi bilo več kmetijskih pridelkov, več živine, a ne zato, da bi samo obstajala zadruga. Ni stvar v tem, pač pa v tem, da pri nas

V naših družbenih odnosih morata vladati tovarštvu in poštene

Tovariši in tovarisice! Rad bi vam povedal še to: dajte kar največ kmetijskih pridelkov naši državi, ne dovolite, da bi vsako leto uvažali žito. Letos smo dali več kot 120 milijonov dolarijev za žito, mast in drugo. Mar ni sramota za nas, da še zmeraj dajemo za to velikanska sredstva? Mar ne bi bilo bolje, ako bi za ta sredstva kupili kmetijske stroje, tako da bi sleherni kmet dobil stroj. Še je lani zelo priča našo državo, ker pa letos, kakor kaže, ne bo suš, izrabite vse, da bi se že nekaj opomogli, da bi ustvarili rezerve, da ne bi bili odvisni od kogar koli, saj veste, da tisti zunaj vselej, kadar jih kaj prosimo, tudi nekaj pričakujejo. Če bomo imeli, se bomo

vse drugače počutili. Nekoliko neprijetno je, da moramo pričakovati, kaj potrebujemo. Od zunaj smo dobili precejšnjo pomoč in nam je še potrebna. Ce pa bo to in prihodnje leto dobro, bomo izrabljali našo pličino bilanca. Našo ljudstvo je delavno, naše ljudstvo je posorno, naše ljudstvo ne sliši rado, ako kdo pravi, da je leno in da noče delati — ne smemo dovoliti, da bi se širile take gorlice.

Zelim vam, tovarisi in tovarisice, mnogo uspeha pri delu, zlasti pa vam na vasi — i tistim, ki bodo ostali v zadrugi, i tistim, ki bodo izstopili iz nje — da bi dali kar največ kmetijskih pridelkov delavcem v tovarnah, ki imajo v svojih ro-

Tukaj lahko rečem, da z nezaupanjem gledamo na vprašanje sporazuma med velikimi za zaprtimi vratimi, na pogajanja velikimi za zaprtimi vratimi. Cenju? Zategadelj, ker imamo slabe izkušnje s takšnimi razgovori. Verujem, da g. Churchill sedaj misli nekaj drugega, da misli, kako bi se vzpostavil prvi stik, da bi povsem informativno vidi, kaj kdo želi. Ce je tako, sodim, da je pravilno. Saj je treba nekje začeti, videti je treba, ali se hočejo razgovarjati. Sem pa odločno proti temu, da bi tamkaj sprejeli odločajoče sklepe, ki zadevajo druge narode, brez njihovega sodelovanja. V tem je naš dvom. Prati temu, da g. Churchill zahteva takšen sestanek, pa nimam kaj reči, dejal bi samo to, da bi bilo usodno, če bi se vnovič veliki dogovarjali na račun malih, da bi odločili o usodi malih. Jaz in mi vsi pravimo, da so majhni narodi, zlasti oni, ki so v vsej svoji zgodovini pokazali ne le svojo življenjsko silo, marveč tudi svojo sposobnost, da se sami upravljajo in dajo ljudstvu in skupnosti svoj bogati prispevek, da lahko takšni narodi govorijo v svojem imenu, ne pa da drugi govorijo v njihovem imenu. Ce gre za to, da olipamo utrip, je to dobro. V celoti je ta govor izredno stvar in ga spremjam s to majhno pripombijo glede razgovora velikih.

Ali 860 ha ali pa samo 263 ha zemlje v korist viničarjev in bajtarjev?

V sredo, dne 20. maja t. l., je bil zvezni skupščini predložen osnutek zakona, ki spreminja dosedanje agrarnih maksimumov od 20–35 ha na 10 ha, v izjemnih primerih na 15 ha. Prizadeti kmetje kot kmetijski delavci, predvsem kmetijski delavci brez zemlje in viničarji, so vneto spremjali diskusijo o osnuteku zakona o novem agrarnem maksimumu ter slišali od raznovrstnih komentatorjev osnuteka vrsto neutemeljenih tolmačenj. Pozneje je to utihnilo, ko je bila zemlja razdeljena in ker je bilo premalo za vse. Narejajo so ostali viničarji v Halozah, njihovi gospodarji pa v vseh na polju. Zopet je bilo treba potpreti in razmišljati: kam zdoma, kam iz bajte, kako zadovoljiti gospodarja in kako živeti dalje z edinim bogastvom, s sposobnostjo in voljo tudi za najtejše delo. Najmanj 660 viničarskih družin v okraju se je bavilo več let s tem vprašanjem. Nekateri od teh in nad 1000 bajtarjev so klonili in šli za delom v tovarne, nekateri pa so kljubovali poddedovani revščini in upanju, da bo že boljše. Tezačenje in pijača nista mogla zmanjšati skrb in razviječi, temveč sta jo marsikje povečala. Razprave in diskusije o krivljenem izkoriscenju človeka po človeku niso zaledile.

Končno je prišlo do novega osnuteka zakona o agrarnem maksimumu, do novega upanja, da bodo poslanici in okrajni forumi sporočili na merodajno mesto predlog z utemeljitevijo, da prevzemajo nad 860 ha vinogradniških površin v Halozah od nad 2000 kmetov in nekaj nekmetov iz ravenskih področij proti odškodnini ali drugače viničarji in bajtarji, kar bi vsekakor pomenilo posebnost v tem delu Slovenije. Ce bi ne prišlo do te posebnosti, bi viničarji pridobili na škodo 384 kmetov z vinogradimi le 263 ha vinogradov in to le v primeru prislilnega odzvema, nikakor pa ne podlagi odkupa. Potem bi ostalo še dalje nereseno vprašanje 597 ha v korist kmetov, ki bi jim moral viničarji in bajtarji še dalje kot doslej obdelovali vinograde in živeti kot doslej v populni odvisnosti od dobre volje gospodarja.

Ljudje brez zemlje — viničarji in kmetijski delavci — razumejo seveda to kot skrb ljudske oblasti, da ne bi bili v bodoči več odvisni od zemlje, ki jo dajejo na odslužitev s težki nekateri kmetje, da bi bili oni še dalje izjemna od ostalih državljanov, ki imajo pravico odločati o svojem življenju v tovarni, zadrugi, kmetijskem gospodarstvu in drugod in da bili še dalje odvisni od gospodarja, ki odloča o strehi, o zemlji, o pridelku in o zaslužku, skratka o življenju odraslih in o zdravju in bodočnosti otrok, ki morajo v zgodnji mladosti pomagati staršem, ne da bi jim ti lahko rekli: »Po moji

narašča število prebivalstva v mestih, da je pri nas industrializacija izredno nagla in da je prišlo do velikega dotoka ljudi v mesta, v tovarne in da je treba povečati proizvodnjo kmetijskih pridelkov na vasi. Na to smo misili. Slaba organizacija pa ni rodila sadov kakršnih smo že zeleli. Mnoge zadruge, ki so dobro uredile svoje notranje življenje, so ostale, niso razpadle. Prepustili smo kmete, ki imajo zemljo, oz. ki so brez zemlje. Dali jim bomo še več zemlje, kajti kaj bodo sicer teži, ali hočejo iti v zadruge ali ne. To pa ne pomeni, da lahko sedaj prosto razpolagajo s premoženjem teh zadrug, da se ne ve, komu kaj pripada in da dovolimo, da gre tako naprej. To stvar je treba rešiti komisijo, toda nemudoma se morajo lotiti tega dela in ne oklevati. So namreč ljudje, ki to odlasajo in zavirajo. Nekateri pa so pri tem srameljivi. Ce kaka zadruga ne bo več obstajala, je treba uredit tudi vprašanje premoženja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Ce bi prišli do prepričanja, da mnoge zadruge niso bile trdne, to se ne pomeni, da se bomo odrekli zadružništvu. Se vnaprej se bomo zavzemali za to, da se ustanavljajo nove zadruge, v katerih bodo tisti, ki imajo malo zemlje, oz. ki so brez zemlje. Dali jim bomo še več zemlje, kajti kaj bodo sicer teži, ali hočejo iti v zadruge ali ne. To pa ne pomeni, da lahko sedaj prosto razpolagajo s premoženjem teh zadrug, da se ne ve, komu kaj pripada in da dovolimo, da gre tako naprej. To stvar je treba rešiti komisijo, toda nemudoma se morajo lotiti tega dela in ne oklevati. So namreč ljudje, ki to odlasajo in zavirajo. Nekateri pa so pri tem srameljivi. Ce kaka zadruga ne bo več obstajala, je treba uredit tudi vprašanje premoženja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Ce bi prišli do prepričanja, da mnoge zadruge niso bile trdne, to se ne pomeni, da se bomo odrekli zadružništvu. Se vnaprej se bomo zavzemali za to, da se ustanavljajo nove zadruge, v katerih bodo tisti, ki imajo malo zemlje, oz. ki so brez zemlje. Dali jim bomo še več zemlje, kajti kaj bodo sicer teži, ali hočejo iti v zadruge ali ne. To pa ne pomeni, da lahko sedaj prosto razpolagajo s premoženjem teh zadrug, da se ne ve, komu kaj pripada in da dovolimo, da gre tako naprej. To stvar je treba rešiti komisijo, toda nemudoma se morajo lotiti tega dela in ne oklevati. So namreč ljudje, ki to odlasajo in zavirajo. Nekateri pa so pri tem srameljivi. Ce kaka zadruga ne bo več obstajala, je treba uredit tudi vprašanje premoženja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Vso skrb posveča Mestni odbor RK tudi slabotnim otrokom. Zbral bo do 10 otrok iz območja mesta Ptuj in jih po zavrnitku nasvetu poslal na okrevanje v Savudrijo na jadranskem morju. Za najsiromašnejše otroke bo stroške okrevališča kril v celoti Mestni odbor RK. Stroški okrevališča za en mesec znašajo 6000 din. RK vabi starše, ki so v službenem razmerju imajo pa otroke, ki so nujno potreben okrevanje, da je to izdravstvenih razlogov potreben.

Vso skrb posveča Mestni odbor RK tudi slabotnim otrokom. Zbral bo do 10 otrok iz območja mesta Ptuj in jih po zavrnitku nasvetu poslal na okrevanje v Savudrijo na jadranskem morju. Za najsiromašnejše otroke bo stroške okrevališča kril v celoti Mestni odbor RK. Stroški okrevališča za en mesec znašajo 6000 din. RK vabi starše, ki so v službenem razmerju imajo pa otroke, ki so nujno potreben okrevanje, da je to izdravstvenih razlogov potreben.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da bi jih podaril tuberkuloznim bolnikom v zdravilišču v Ormožu. Posebni higienični aktiv Mestnega odbora pa skrb skupno s tajništvom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Ptuj za čistočo stanovanj ter je dal pobleti posebno starostno onemoglim in socialno šibkim družinam stanovanja, da ne bi bilo to na škodo družbeni skupnosti ali posameznika.

Mestni odbor RK je sklenil zbrati v protituberkuloznem tednu lepo število knjig, da

